

UCHWAŁA NR 215/39/07
ZARZĄDU POWIATU W SIERPCU
z dnia 25 października 2007r.

**w sprawie wniesienia pod obrady Rady Powiatu projektu uchwały
w sprawie przyjęcia Programu korekcyjno – edukacyjnego dla
sprawców przemocy w rodzinie**

Na podstawie art. 12 ust. 8a ustawy z dnia 05.06.1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.), art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493) oraz § 55 ust. 2 pkt 1 Statutu Powiatu Sierpeckiego (Dz.Urz.Wojew.Mazow. z 2002r. Nr 173, poz.3826 z późn.zm.) Zarząd Powiatu postanawia, co następuje:

§1.

Wnieść pod obrady Rady Powiatu projekt uchwały w sprawie przyjęcia Programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie, o treści stanowiącej załącznik do uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Staroście Sierpeckiemu.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd:

1. Sławomir Fułek	- Przewodniczący	
2. Andrzej Twardowski	- członek	
3. Szczepan Jamiołkowski	- członek	
4. Paweł Kaźmierczak	- członek	
5. Adam Pijankowski	- członek	

Projekt

UCHWAŁA NR/...../07 RADY POWIATU W SIERPCU z dnia 2007r.

w sprawie przyjęcia Programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie

Na podstawie art. 12 ust. 8a ustawy z dnia 05.06.1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.), art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493) uchwała się, co następuje:

§1.

Przyjmuje się Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie, o treści stanowiącej załącznik do uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Sierpeckiego.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie projektu
UCHWAŁY NR/...../07
RADY POWIATU W SIERPCU
z dnia

w sprawie przyjęcia Programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie

Opracowanie i realizacja programu korekcyjno - edukacyjnego dla sprawców przemocy jest zadaniem z zakresu administracji rządowej, które ma być realizowane przez Powiat (art. 6 ust. 4 pkt 2 *ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493)*).

Wszystkie działania podejmowane w ramach ww. ustawy mają na celu poprawę sytuacji ofiar przemocy. Także ten Program mimo, że grupą docelową są sprawcy przemocy, ma ten sam cel - poprzez korektę negatywnych zachowań sprawców, naukę powstrzymywania się od zachowań przemocowych - zakłada się zwiększenie bezpieczeństwa osób krzywdzonych.

Należy zaznaczyć, że jest to działanie nowatorskie, wymagające współpracy wielu podmiotów i konsekwentnej realizacji.

W związku tym, że jest to zadanie z zakresu administracji rządowej uwarunkowano jego realizację od przyznania dotacji w wysokości zapewniającej sprawną realizację i skuteczne działania. Zaplanowano kilka opcji działań, których realizacja będzie uzależniona od wysokości otrzymanych środków i powodzenia Programu.

W miarę ewaluacji Programu i rozwoju współpracy z instytucjami pracującymi na tym polu, przewidziano możliwość ubiegania się o dodatkowe środki w ramach programów rządowych i unijnych.

W tym miejscu, biorąc pod uwagę wysokie koszty realizacji zadania, należy sobie uświadomić, że:

- oddziaływania korekcyjno – edukacyjne, podobnie jak oddziaływania terapeutyczne, psychologiczne są działaniami długofalowymi, których skutki są niewymierne, trudne do oszacowania,
- koszty usług specjalistów (terapeutów, psychologów) są stosunkowo wysokie w porównaniu np. z pracą urzędniczą,
- analizując koszt realizacji programu należy stwierdzić, że jak zawsze, działania prewencyjne są tańsze od niwelowania skutków zjawiska (zapewnienie schronienia ofiarom przemocy, terapia, więzienia, leczenie psychiatryczne, itp.); np. przy założeniu, że miesięczny koszt pobytu 1 osoby w więzieniu wynosi 2.000zł, a nasza grupa licząca 10 osób, przebywałaby w więzieniu rok, to ich pobyt (przy braku jakichkolwiek oddziaływań terapeutycznych) kosztowałby państwo 240.000zł.,
- zaniechanie przez jednostki samorządu terytorialnego, w tym przede wszystkim Powiat, działań na rzecz przeciwdziałania przemocy powoduje ogromne koszty społeczne, często nieuświadomione i niewzględniane w budżetach.

PROGRAM KOREKCYJNO – EDUKACYJNY DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY W RODZINIE REALIZOWANY W POWIECIE SIERPECKIM

Problem przemocy w rodzinie przez wiele lat był przemilczany i marginalizowany. Dopiero od kilku lat podejmowane są usystematyzowane próby analizy i prac.

Samo zjawisko jest trudne do zdiagnozowania, jednak z analizy porównawczej wyników różnych badań wynika, że ok. 25% rodzin w naszym kraju jest dotkniętych problemem przemocy. Jak wynika z doświadczeń organów zajmujących się pomocą społeczną na naszym terenie (ośrodki pomocy społecznej, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, kuratorzy, Policja) przemoc w rodzinie jest zjawiskiem obecnym w życiu mieszkańców powiatu sierpeckiego. Według danych napływających do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu wzrasta liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”. W okresie roku odnotowano około 150 interwencji policji w sytuacjach noszących znamiona przemocy domowej.

Z doświadczenia osób i organizacji zajmujących się przemocą domową wynika, że w/w statystyki nie oddają powagi problemu. Większość sytuacji przemocowych zachodzących wewnątrz rodziny w ogóle nie wychodzi na światło dzienne i nie jest zgłaszanych. W szczególności dotyczy to dzieci – ofiar przemocy w rodzinie, które z reguły nie potrafią same prosić o pomoc, a czasem dochodzi do zagrożenia ich zdrowia, a nawet życia.

Przemoc w rodzinie jest skomplikowanym i wieloobszarowym zjawiskiem, niezbędne jest więc wielodyscyplinarne podejście do tego problemu, podejmowane przez samorząd działania muszą mieć charakter systemowy. Jest oczywistym, że wszystkie działania na tym polu są ukierunkowane na pomoc ofiarom przemocy. Najpilniejszą sprawą jest zapewnienie bezpieczeństwa (powstrzymanie przemocy, odizolowanie sprawcy, itp.). Jednak te czynności nie wyczerpują możliwości pomocy. Potrzebne jest objęcie rodziny także pomocą psychologiczną, prawną, socjalną. Zadania własne Powiatu to m.in. tworzenie i prowadzenie ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej. Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanej przez Powiat należą w szczególności: tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy oraz opracowywanie i realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy.

Zaprezentowany Program powstał w odpowiedzi na Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, jako część systemu działań skierowanych na

przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i dopełnienie form administracyjno – prawnych podejmowanych wobec sprawców przemocy (delegacja w art.6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z późn.zm.)). Został opracowany z uwzględnieniem Wytycznych do tworzenia modelowych programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Program spełnia wymogi określone w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 06.07.2006r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych (Dz.U. Nr 127, poz. 890).

Opracowanie merytorycznej części programu i jego realizacja będzie zadaniem realizatora zadania, wybranego w drodze konkursu na realizację zadania publicznego przez podmioty uprawnione (lub specjaliści zatrudnionego do prowadzenia działań właściwych - wymagania określone w dalszej części). Specyfika zadania wymaga działań typowo psychologicznych, a więc konieczności zapewnienia profesjonalnego przygotowania prowadzących. Osoby prowadzące tego typu zajęcia często korzystają z autorskich opracowań oddziaływań terapeutycznych.

Z poczynionego rozeznania wynika, że na dzień sporządzenia Programu, samych skazanych z art. 207 kk, mających wyroki w zawieszeniu jest na naszym terenie 55. Z analizy danych wynika, że wszyscy mają problem z nadużywaniem alkoholu, (a nawet narkotyków). Przeważają osoby skazane za stosowanie przemocy fizycznej, choć jest kilka osób skazanych za stosowanie przemocy psychicznej. Inne dane przedstawia tabela.

Wy bra ne cec hy gru py	Wiek	20–30 lat	4 (osoby)
		31-40 lat	10
		41-50 lat	19
		50 lat i starsi	22
	Płeć	kobiety	1
		mężczyźni	54
	Wykształcenie	podstawowe i niepełne podstawowe	24
		zawodowe	26
		średnie	5

Z ustaleń z praktykującymi terapeutami wynika, że trzon grupy będą stanowić osoby z zawieszonymi karami, bowiem bez sankcji karnych, czyli zobowiązania przez Sąd do uczestnictwa w Programie, nie można liczyć na zgłaszających się dobrowolnie.

I. ZAŁOŻENIA WYJŚCIOWE (MERYTORYCZNE) PROGRAMU

1. Przemoc domowa jest wyuczonym zachowaniem, które przynosi zyski i straty dla sprawcy.
2. Przemoc domowa jest tolerowana i wzmacniana przez postawy i poglądy wielu ludzi i często zakorzeniona jest we wzorach postępowania przekazywanych z pokolenia na pokolenie.
3. Przemoc domowa jest szkodliwym i raniącym nadużywaniem siły i władzy oraz dążenia do kontrolowania współmałżonki/współmałżonka, partnera/partnerki, dziecka lub sytuacji rodzinnej.
4. Można nauczyć się niestosowania przemocy, nigdy nie należy godzić się na przemoc i rezygnować z jej powstrzymywania.
5. Stosowanie przemocy nigdy nie może być usprawiedliwiane stwierdzeniem, że było skutkiem prowokacji ze strony ofiary.
6. Korzenie przemocy domowej tkwią w stereotypach kulturowych i obyczajowych dotyczących płci, rasy, orientacji seksualnej, które usprawiedliwiają dyskryminację jednostek i grup społecznych.
7. Stosowanie przemocy jest wyborem, za który sprawca ponosi odpowiedzialność moralną i prawną.
8. Podstawowym celem działań korekcyjno – edukacyjnych jest zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie, a w rezultacie długofalowy efekt powstrzymania sprawców i zakończenia przemocy, a także zwiększenie ich zdolności do samokontroli agresywnych zachowań i konstruktywnego współżycia w rodzinie.

II. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami są osoby dorosłe, które identyfikują się z problemem przemocy, wykazują motywację do terapii oraz:

- osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy, którym sąd zawiesił warunkowo wykonanie kary, zobowiązując do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym, lub
- które uczestniczą w terapii uzależnienia od alkoholu lub narkotyków a które ukończyły podstawowy cykl terapii z zaleceniem uczestnictwa w programie dla sprawców

przemocy (w tym wypadku program korekcyjno – edukacyjny stanowi uzupełnienie tej podstawowej terapii), lub

- które samodzielnie podjęły decyzję o uczestnictwie w programie.

Należy jednak zaznaczyć, że kryterium ukończenia podstawowego cyklu terapii uzależnienia nie powinno być kryterium warunkującym. Z ustaleń z praktykującymi terapeutami wynika bowiem, że nie ma sensu wymagać ukończenia terapii (zniechęcanie się, brak motywacji), ani tym bardziej czekać na jej ukończenie (uruchomienie mechanizmów zmierzających do samouświadomienia problemów i konieczności ich rozwiązania podczas jednej terapii pomaga w rozwiązaniu innych).

Przy przeprowadzaniu pierwszej edycji programu oferta uczestnictwa w programie będzie skierowana do osób, którym sąd już zawiesił wykonanie kary; przy pomocy kuratorów i policji zostaną podjęte działania skłaniające ich do podjęcia próby (czynnikiem mobilizującym powinno być polecenie kuratora, policji, zawieszenie kary a więc ustanowienie nadzoru służb, zobligowanie skazanego do poprawy). W przypadku powodzenia Programu i zaplanowaniu kolejnych edycji sąd będzie mógł uwarunkowywać zawieszenie kary od uczestnictwa (i ukończenia) programu.

III. REALIZATORZY PROGRAMU

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu przy współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie: Sądem Rejonowym w Sierpcu, Zespołem Kuratorskim Służby Sądowej, Policją, ośrodkami pomocy społecznej, Poradnią Terapii Uzależnień i Współuzależnienia.

IV. CELE PROGRAMU

1. Uzyskanie przez sprawcę świadomości własnych przemocowych zachowań wobec członków własnej rodziny.
 - a) uświadomienie sprawcy, czym jest przemoc,
 - b) rozpoznanie przez sprawcę sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe,
 - c) opracowanie „planu bezpieczeństwa” zapobiegającemu użyciu siły i przemocy.
2. Nauka umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów bez użycia agresji i konstruktywnego wyrażania uczuć.
3. Promocja pozytywnych postaw (standardów i wartości), a w szczególności poczucia odpowiedzialności za własne czyny.

4. Uświadamianie pozytywnych postaw rodzicielskich oraz nabycie umiejętności trzymania dyscypliny bez przemocy jako alternatywy dla agresywnego karania.

V. PROCEDURY KWALIFIKACJI UCZESTNIKÓW PROGRAMU

1. Nabór będzie odbywać się poprzez:

- zobowiązanie uczestnika na drodze sądowej do uczestnictwa w programie (lub odpowiednio, w zależności od okoliczności „skierowanie” od kuratora, dzielnicowego, terapeuty),
- pisemną zgodę uczestnika i zobowiązanie do przestrzegania regulaminu programu,
- diagnozę zespołu kwalifikującego do programu, będącą finalnym etapem kwalifikacji. Diagnoza powinna uwzględniać w szczególności:
 - wykluczenie chorób psychicznych (możliwe badania psychiatryczne wykluczające chorobę psychiczną,

zakwalifikowanie do programu pod warunkiem uznania przez kandydata faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie osoby, u których rozpoznano uzależnienie od alkoholu powinny być kierowane na terapię uzależnienia.

3. Zespół kwalifikujący, dokonujący diagnozy zostanie powołany przez Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie po rozpoczęciu realizacji programu. W jego skład wchodzić powinni: terapeuta prowadzący zajęcia, przedstawiciel PCPR, inny specjalista wg potrzeb.

VI. PLANOWANE OBSZARY ODDZIAŁYWAŃ I FORMY ICH REALIZACJI:

1. Część: praca indywidualna z uczestnikiem

Cel tej części: poznanie dotychczasowego życia klienta

Formy pracy: wywiady, kwestionariusze, analiza zgromadzonej dokumentacji pod kątem: rzeczywistych okoliczności skierowania do programu, określenia czy uczestnik programu aktualnie stosuje przemoc, określenia najgroźniejszych i typowych form oraz okoliczności stosowania przemocowych zachowań, aktualnej sytuacji rodzinnej i zawodowej, cech osobistych istotnych dla pracy korekcyjnej.

2. Część: Praca nad złością, agresją

Celami tej części są:

- analiza mechanizmu własnej złości,
- analiza mechanizmu własnych zachowań agresywnych.
- rozpoznawanie dotychczas uruchamianych cykli przemocy.

Formy pracy

- a) miniwykłady (wyrażona w dostępny sposób wiedza psychologiczna o mechanizmach)
- b) projekcje filmów – praca na przykładowych, zobrazowanych sytuacjach, z wykorzystaniem filmów o charakterze edukacyjnym, fabularnym.
- c) praca analityczna – w ramach zajęć indywidualnych i grupowych analizowanie mechanizmów własnych zachowań.
- d) warsztaty konkretnych umiejętności.
- e) indywidualne spotkania terapeutyczne.
- f) „zadania domowe” – poddanie uczestnikom do przemyślenia i przeanalizowania zagadnień.

3. Część: Praca nad zmianą postaw i zachowań

Celami tej części są:

- zdobycie umiejętności konstruktywnego wyrażania złości,
- zdobycie umiejętności panowania nad agresją,
- zmiana postaw społecznych,
- zmiana zachowań agresywnych.

Formy pracy

- a) miniwykłady (wyrażona w dostępny sposób wiedza psychologiczna o możliwych pozytywnych zachowaniach).
- b) projekcje filmów – praca na przykładowych, zobrazowanych sytuacjach, z wykorzystaniem filmów o charakterze edukacyjnym, fabularnym.
- c) praca analityczna – w ramach zajęć indywidualnych i grupowych analizowanie mechanizmów własnych zachowań.
- d) warsztaty konkretnych umiejętności.
- e) indywidualne spotkania terapeutyczne.
- f) „zadania domowe” – poddanie uczestnikom do przemyślenia i przeanalizowania zagadnień.

VII. REGULY UCZESTNICTWA W PROGRAMIE

1. Regulamin zajęć po opracowaniu przez prowadzącego, powinien zostać przedstawiony uczestnikom i przez nich przyjęty do przestrzegania.
2. Udział w zajęciach jest obowiązkowy.
3. W przypadku osób, których uczestnictwo związane jest z decyzjami sądu ograniczającymi wolność osobistą, regulamin powinien przewidywać sankcje za uchylenie się od udziału w programie oraz obowiązek poinformowania przez prowadzącego sądu lub kuratora uczestnika.

Zapisy regulaminu powinny zobowiązywać uczestników do zachowań bezpiecznych i zgodnych z zasadami współżycia społecznego.

VIII. ZASADY PROWADZENIA ZAJĘĆ

1. Wszystkie informacje uzyskiwane od uczestników programu dotyczące ich życia osobistego muszą być objęte zasadą poufności (z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów zabronionych przez prawo).
2. Zajęcia powinny być prowadzone w grupach nie większych niż 10 – 12 osób.
3. Czas trwania edycji programu nie mniej niż 100-120 godzin, z przerwami między zajęciami nie dłuższymi niż tydzień. W praktyce długość cykli korekcyjno – edukacyjnych będzie uzależniona od rodzaju i specyfiki grupy sprawców oraz od wyboru sposobu prowadzenia programu.
4. Zajęcia ze sprawcami przemocy nie mogą być prowadzone w miejscach, w których udziela się pomocy i wsparcia ofiarom przemocy.

IX. HARMONOGRAM PROGRAMU

1. Przyjęcie Programu przez Radę Powiatu.
2. Zabezpieczenie środków – wystąpienie o dotację. Otrzymanie dotacji warunkuje realizację programu, z uwagi na brak środków w budżecie Powiatu.
3. Opcjonalnie: przygotowanie i przeprowadzenie konkursu na realizację programu lub procedura zatrudnienia prowadzącego.
4. Oficjalne rozpoczęcie współpracy z Sądem Rejonowym w Sierpcu i innymi podmiotami współdziałającymi na tym polu, w celu otwarcia naboru uczestników.

5. Rekrutacja uczestników programu (preferuje się grupy otwarte, tzn. nie ma ściśle określonego czasu naboru, lecz osoby zgłaszają się w sposób ciągły, wg potrzeb bezpośrednio po zasądzeniu, nie czekając na kolejną edycję Programu).
6. Opracowanie szczegółowych reguł uczestnictwa, w formie dokumentu podpisywanego przez uczestników.
7. Sporządzenie diagnoz indywidualnych, prowadzenie zajęć indywidualnych, prowadzenie zajęć grupowych, ocena końcowa uczestników.
8. W przypadku kontynuacji realizacji programu w następnych latach, uczestnictwo prowadzących w szkoleniach specjalistycznych.
9. Prowadzenie monitoringu - nawiązanie współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy – głównie z kuratorami, sprawdzanie, jakie rezultaty przyniosło uczestnictwo w zajęciach, przez okres 3 lat (ewentualnie po zakończeniu programu zaoferowanie uczestnikom udziału w grupie wsparcia dla sprawców przemocy – zabezpieczenie prowadzącego/opiekuna).
10. Udzielanie rodzinie (ofiaram przemocy) uczestnikom programu pomocy i wsparcia. Realizatorzy programu powinni utrzymywać kontakt z osobami, wobec których sprawcy uczestniczący w programie stosowali przemoc. Formy tego kontaktu powinny chronić bezpieczeństwo ofiar i dostarczać rzetelnych informacji o zachowaniu uczestników programu wobec swej rodziny.

Szczegółowy harmonogram, formy realizacji ww. zadań oraz regulamin zajęć określi oferent/specjalista prowadzący.

X. OCZEKIWANIA WOBEC OSOBY PROWADZĄCEJ I JEJ ZADANIA

1. Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne powinny być prowadzone przez dwie osoby – kobietę i mężczyznę. Prowadzenie zajęć przez współdziałające ze sobą osoby różnej płci pozwala pokazać sprawcom modelową, partnerską relację między kobietą a mężczyzną.
2. Osoba prowadząca program powinna posiadać:
 - wykształcenie wyższe oraz
 - specjalistyczne przeszkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i praktycznych metod oddziaływań psychologicznych.
3. Zadania prowadzącego:
 - prowadzenie naboru w porozumieniu z PCPR i sądem,

- kwalifikacja do udziału w programie, sporządzenie wstępnej diagnozy psychologicznej w celu wykluczenia z zajęć osób z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi, w szczególności z zaburzeniami osobowości pogranicznej i zaburzeniami osobowości antyspołecznej,
- sporządzenie autorskiego programu działań psychologicznych, edukacyjnych i socjalizacyjnych, ukierunkowanych na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, która zmniejszy ryzyko dalszego stosowania przemocy oraz zwiększy ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie (opcjonalnie: wykorzystanie innego planu oddziaływań opracowanych przez uprawnione podmioty szkolące),
- prowadzenie zajęć grupowych np. raz, dwa razy w tygodniu przez kilka miesięcy oraz konsultacji indywidualnych, prowadzenie dokumentacji z zajęć: list obecności, korespondencji, raportów, sprawozdań, itp., dokonanie oceny końcowej postępów uczestników.
- monitorowanie zachowań związanych z przemocą u osób uczestniczących w programie w trakcie trwania programu, w tym nawiązanie i podtrzymanie kontaktu z rodzinami sprawców, wobec których stosowali przemoc,
- współpraca z instytucjami i organizacjami przeciwdziałającymi przemocy w rodzinie.

XI. PLANOWANY KOSZTORYS PROGRAMU:

1. możliwość - prowadzący po kursie organizowanym przez Fundację „Będziesz” (rekomendowana przez PARPA do prowadzenia szkoleń w tym zakresie).

- w kosztorysie uwzględniono grupę 10 uczestników programu,
- koszt programu w przeliczeniu na 1 uczestnika wynosi 1.394zł (w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przewiduje się finansowanie kosztów uczestnictwa w programie 1 osoby w wysokości 1.500 zł. w edycji trzymiesięcznej).
- w przypadku ogłoszenia konkursu na realizację zadania publicznego w formie wspierania jego wykonywania przez podmioty uprawnione (np. organizacje pozarządowe), część kosztów stanowi zazwyczaj finansowy lub poza finansowy wkład własny podmiotu w realizację zadania, który odnosi się najczęściej do pozycji 2, 4 i 6 kosztorysu,

- 2 osoby prowadzące, deklaracja współpracy z osobami pochodzącymi z Mławy, kobieta – psycholog, mężczyzna – prawnik, założenia: będą dojeżdżać razem, odległość z Mławy ok. 60km, w obie strony 120km., średnie zużycie paliwa na 100km – 9l, cena benzyny 5zł.;
- przeprowadzenie superwizji, oprócz wynagrodzenia dla superwizora także zwrot kosztów dojazdu, założenia: osoba z Warszawy, odległość 120km w dwie strony 240km, średnie zużycie paliwa na 100km – 9l, cena benzyny 5zł.;

Poz.	Rodzaj kosztu	Sposób kalkulacji	Uwagi
1	Prowadzenie zajęć korekcyjno- -edukacyjnych	26 sesji x 3 godziny x 45 PLN x 2 osoby = 7.020 PLN	grupa wolnościowa, program 6-miesięczny
2	Przygotowanie do prowadzenia zajęć, prowadzenie dokumentacji i ewaluacji, rekrutacja	26 sesji x 2 godziny x 25 PLN x 2 osoby = 2.600 PLN	
3	Superwizja dla zespołu prowadzącego zajęcia	4 sesje x 1 godzina x 80 PLN x 1 osoba = 320 PLN	
4	Udział w superwizji	4 sesje x 1 godzina x 25 PLN x 2 osoby = 200 PLN	
5	Zakup materiałów (papier, kserokopie, wydruki)	40 PLN x 10 uczestników programu = 400 PLN	dla każdej z grup
6	Wynajem sal do przeprowadzenia zajęć	26 sesji x 3 godziny x 20 PLN = 1.560 PLN	w przypadku braku porozumienia o nieodpłatne korzystanie z lokalu
7	Inne koszty (np. zwrot kosztów dojazdów prowadzących, superwizor)	26 sesji x 54 PLN = 1.404 PLN 4 sesje x 108 PLN = 432 PLN	
Koszt całkowity (jedna grupa)		13.936 PLN	

ad. 6. najlepszym rozwiązaniem byłoby np. prowadzenie zajęć w sali udostępnionej nieodpłatnie przez Policję (lub ewentualnie inny podmiot, np. w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego), z poczynionego rozeznania wynika jednak, że miejsce prowadzenia zajęć także ma znaczenie dla skutków oddziaływań, w przypadku policji okazuje się, że miejsce wywołuje większy respekt i poważniejsze traktowanie uczestnictwa w programie oraz wpływa na zmianę postrzegania przez policjantów uczestników programu – policjanci mogą dostrzec, że jednowymiarowe postrzeganie

sprawców przemocy nie jest jedynym możliwym, zaczynają dostrzegać ludzi, którzy mogą nauczyć się zmieniać swoje zachowanie.

2. możliwość – terapeuta z kilkunastoletnim stażem, prowadzący autorski program m.in. w Płońsku, Nowym Dworze Mazowieckim

- konieczne zatrudnienie drugiej osoby - kobiety, najlepiej psychologa, w miarę możliwości z naszego terenu,
- cykl programu trwa rok, grupa ma charakter otwarty – zatrudnienie specjalistów w systemie rocznym,
- stawka dla terapeuty – 100zł za godzinę, stawka dla drugiego prowadzącego stosunkowo niższa, założenie – 50 - 70zł
- przewidywanych 48 spotkań czterogodzinnych w ciągu roku 1 godzina spotkań indywidualnych, 3 godziny spotkań grupowych, co daje łącznie
 $170 \text{ zł} \times 4 \text{ godziny} = 680 \text{ zł/tydzień} \times 48 \text{ spotkań} = 32.640 \text{ zł}$.
- osoba prowadząca dojeżdżająca np. z Warszawy oczekuje zwrotu kosztów podróży ok. 150 zł. za spotkanie – $48 \times 150 \text{ zł} = 7.200 \text{ zł}$.
- należy zaplanować również koszty administracyjne (materiały, wynajem sali) – 4.000zł.
Przy ostrożnym planowaniu kwota oscyluje wokół 40.000zł. rocznie.

3. możliwość: przeszkolenie osób pochodzących z naszego terenu, w celu prowadzenia oddziaływań na sprawców przemocy. Szacunkowy koszt szkolenia organizowanego przez ww. Fundację „Będziesz”, pracującą na programie autorskim „Partner” (dane z września 2007r.):

- warsztat przygotowujący do pracy z grupą, dwudniowe, 16 godzin dydaktycznych – 250zł za uczestnictwo, bez kosztów zakwaterowania i wyżywienia, możliwa jest opcja zajęć na miejscu, w przypadku większej liczby uczestników szkolenia),
- szkolenie podstawowe dla osób pracujących ze sprawcami przemoc w rodzinie, 40 godzin dydaktycznych, realizowanych w ciągu 5 kolejnych dni (wykłady i warsztaty, materiały do późniejszego wykorzystania) – 800zł za uczestnictwo, bez kosztów wyżywienia i zakwaterowania,
- szkolenie zaawansowane dla osób pracujących ze sprawcami przemocy, 32 godziny dydaktyczne, realizowane w ciągu 4 kolejnych dni – 450zł za uczestnictwo, bez kosztów wyżywienia i zakwaterowania.

Zalety tego rozwiązania: założenie podjęcia działań długofalowych, przygotowanie specjalistów w zakresie przemocy w rodzinie na naszym terenie (na dzień dzisiejszy brak),

niższe koszty zatrudnienia specjalistów pochodzących z naszego terenu (specyfika społeczno – gospodarcza regionu).

Przeszkody przy realizacji tej opcji: brak możliwości rozwoju kadry PCPR (mała liczba etatów, braki finansowe na pokrywanie zapotrzebowań płacowych urzędników i potrzebnych specjalistów, brak środków finansowych na edukację i szkolenia).

XII. ZASADY I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Realizacja programu nastąpi po uprzednim podjęciu przez Zarząd Powiatu decyzji o wszczęciu procedury realizacji Programu i przyjęciu Programu przez Radę Powiatu oraz po zabezpieczeniu przez Wojewodę środków finansowych na realizację Programu z uwagi na brak środków finansowych w budżecie Powiatu.

W miarę ewaluacji Programu i rozwoju infrastruktury społecznej możliwe są różne formy realizacji i zasady finansowania Programu.

Opcja 1.

Zatrudnienie (np. w formie umowy zlecenia) specjalistów prowadzących.

Opcja 2.

1. Tryb przeprowadzenia otwartego konkursu ofert, o którym mowa w pkt 1, w szczególności wzór przedmiotowej oferty, określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27.12.2005r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. Nr 264, poz. 2207).
2. Podmiot, który uzyska zlecenie realizacji zadania otrzyma dotację z budżetu Powiatu Sierpeckiego na pokrycie bieżących kosztów realizacji programu.
3. Warunki przyznania i rozliczenia dotacji zostaną szczegółowo określone w umowie zawartej pomiędzy Powiatem Sierpeckim a podmiotem, który uzyska zlecenie realizacji zadania (zgodnej z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 04.04.2005r. w sprawie określenia ramowego wzoru umowy o realizację zadania z zakresu pomocy społecznej (Dz.U. Nr 61, poz. 545).
4. Oferent będzie zobowiązany do składania sprawozdań z realizacji zadania i prowadzonego monitoringu.

Źródła finansowania

1. Dotacja celowa na realizację zadania z zakresu administracji rządowej – Mazowiecki Urząd Wojewódzki.

Dodatkowe możliwości w przypadku ewaluacji programu np.: programy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji np. „Razem Bezpieczniej”, samorząd wojewódzki.

Minusy: brak gwarancji przyznania dotacji, przyznanie niskiej dotacji, niewystarczającej na pokrycie podjętych zobowiązań, ale przede wszystkim brak ciągłości finansowej (wstrzymanie zajęć np. na początku roku, przed przyznaniem dotacji) pojawienie się konieczności zabezpieczenia środków własnych w niewiadomej wysokości.

2. Współfinansowanie wszystkich podmiotów uczestniczących w Lokalnej Koalicji przeciw Przemocy, czyli gmin proporcjonalnie do liczby mieszkańców (minusy: trudności w porozumieniu się z podmiotami; plusy: poczucie współodpowiedzialności wszystkich mieszkańców powiatu, pewność i ciągłość finansowania).

3. Fundusze unijne, np. w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W celu zapewnienia ciągłości i pewności realizacji należy dążyć do korzystania z kilku źródeł finansowania.